

Latvijas Republikas

Ekonomikas ministrija

Ministry of Economics

Republic of Latvia

Klasteru atbalsta programma 2012-2015

24.11.2011.

Atbalsta prioritātes uzņēmumu konkurētspējas veicināšanai

- ❑ Transporta un loģistikas nozare kā uz eksportu orientēta pakalpojumu nozare ir noteikta kā viena no valsts atbalsta prioritārajām jomām
- ❑ Ekonomikas ministrijas kompetencē esošo uzņēmējdarbības atbalsta ES struktūrfondu grantu programmu ietvaros atbalsts ir/tiek sniegts vismaz 73 nozares uzņēmumu/organizāciju projektiem, kopējais ERAF un ESF finansējums – 5,7 milj. lati
- ❑ Latvijas Garantiju aģentūra nozares uzņēmumiem izsniegusi 154 garantijas un kopējais garantiju apjoms ir 2,8, miljoni lati

Atbalsta prioritātes uzņēmumu konkurētspējas veicināšanai

Cilvēkresursu attīstība:

- Atbalsts partnerībā organizētām apmācībām - atbalstīts Latvijas loģistikas asociācijas projekts “Latvijas Loģistikas asociācijas biedru darbaspēka kvalifikācijas celšana”

Eksporta veicināšana:

- Atbalsts ārējam mārketingam/dalībai izstādēs - atbalstīti 57 projekti (uzņēmumu dalība starptautiskās izstādēs “Transrussia” 2010.g. un 2011.g., “Transport logistic 2011” (Minhenē), u.c.)

Inovācija:

- Atbalsts jaunu produktu tehnoloģiju ieviešanai ražošanā - atbalstīti 10 projekti (SIA “Baltic Container Terminal”, SIA “Ventplac”, SIA “Jaunmīlgrāvja ostas kompānija”, SIA “EMU SKULTE”, “Ventspils nafta” termināls, u.c.)

Uzņēmumu sadarbība un klasteri

Klasteris –

ģeogrāfiski tuvu atrodošos savstarpēji saistītu uzņēmumu un asociēto organizāciju grupa kādā noteiktā darbības jomā, kur tos vieno korporatīvs un papildinošs princips

Uzņēmumu sadarbība un klasteri

Klastera uzņēmumu ieguvumi:

- ❑ Uzlabot uzņēmumu produktivitāti un konkurētspēju vietējā un starptautiskā tirgū
- ❑ Apvienojot resursus, ir iespējams:
 - Samazināt izmaksas
 - Samazināt riskus
 - Īstenot kopīgu mārketingu un produktu izplatīšanu
 - Sagatavot un apmācīt darbspēku
 - Piesaistīt un izpildīt lielāka apjoma pasūtījumus
- ❑ Īstenojot pastāvīgu savstarpējo zināšanu apmaiņu un sadarbību ar pētniecības organizācijām, ir iespējams:
 - Radīt jaunas idejas, uzņēmējdarbības virzienus, īstenot kopīgus projektus, veikt tehnoloģiju pārnesi
 - Paaugstināt inovācijas kapacitāti un paātrināt jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības ātrumu

Klasteru atbalsta programma 2009-2011

- Kopējais valsts budžeta finansējums - 549 588 lati**
- Atbalstīti 2009.g. - 9 klasteri, 2010.g. – 9 klasteri, 2011.g. – 7 klasteri:**
 - Ķīmijas un farmācijas nozares klasteris
 - Latvijas IT Klasteris
 - Elektronikas un elektrotehnikas nozares klasteris
 - Metālapstrādes un saistīto nozaru klasteris
 - Kosmosa tehnoloģiju klasteris
 - Tekstila un saistīto nozaru klasteris
 - Mēbeļu ražošanas un saistīto nozaru klasteris
 - Pārtikas nozares klasteris
 - Latvijas piegādes ķēžu klasteris
- Latvijas piegādes ķēžu klasteris**
 - Projekta īstenotājs – biedrība “Latvijas loģistikas asociācija”
 - Kopējā atbalsta summa – 50 377 lati (2009-2011)
 - Klastera dalībnieki - 18 komersanti un 1 augstskola

Klasteru atbalsta programma 2009-2011

□ Galvenās klasteru īstenotās aktivitātes:

- Projektu pieteikumu sagatavošana dalībai SF programmās un starptautiskās sadarbības projektos (LIAA apmācību projekta pieteikums)
- Dažādi klastera/klasteru dalībnieku mārketinga un informācijas izplatīšanas pasākumi (klastera zīmols, mājas lapas izveide)
- klasteru dalībnieku apmācības par nozarei aktuālām tēmām (apmācības par SCOR modeli)

□ Trūkumi:

- Ne visi klastera dalībnieki aktīvi iesaistās aktivitāšu noteikšanā un īstenošanā
- Klasterī nav iesaistījušies nozīmīgākie nozares/klastera specializācijas pārstāvji (piemēram loģistikas klasterī –ostas, kravu pārvadātāji)
- Katru gadu jauns projektu konkurss un nosacījumi, kas apgrūtina klastera darbības plānošanu ilgtermiņā
- Ierobežotas iespējas īstenot klastera dalībnieku praktiskas sadarbības aktivitātes

Klasteru atbalsta programma 2012-2015

- 2011.gada 11.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.788 “Noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.2.3.aktivitāti “Klasteru programma””
- Programmas mērķis: nozares savstarpēji nesaistītu komersantu pētniecības, izglītības un citu institūciju sadarbības veicināšana, tādējādi veicinot nozaru un komersantu konkurētspējas celšanu, eksporta apjomu palielināšanu, inovācijas un jaunu produktu izstrādi
- Programmas finansējums: 3,4 milj. latu
- Maksimālais atbalsts vienam klasterim: 300 000 latu

Klasteru atbalsta programma 2012-2015

- Atbalsta saņēmēji:
 - Klastera koordinējošā organizācija/projekta iesniedzējs - biedrība vai nodibinājums
 - Klastera dalībnieki/sadarbības partneri – komersanti, izglītības un pētniecības institūcijas u.c.

- Pamatprasības klasterim:
 - Par sadarbību vienojušies ne mazāk kā 20 vienas nozares vai saistīto nozaru komersanti
 - komersantu kopējais darba ņēmēju skaits ir ne mazāks kā 200
 - komersantu kopējais neto apgrozījums vidēji pēdējo triju gadu laikā ir ne mazāks kā 30 miljoni latu gadā
 - Vismaz viens no klastera sadarbības partneriem ir izglītības vai pētniecības institūcija

Klasteru atbalsta programma 2012-2015

Atbalstāmās darbības

- klastera darbības aktivitātes (*de minimis* atbalsts projekta iesniedzējam):
 - klastera īstenoto aktivitāšu koordinācijas nodrošināšana
 - klastera starptautiskās sadarbības veicināšana
 - klastera atpazīstamības un mārketinga aktivitātes
 - aktivitātes, kas sekmē sadarbību ar izglītības un zinātnes institūcijām, tajā skaitā sadarbības partneru-komersantu apmācību, pētniecības un infrastruktūras vajadzību identificēšanai
- Atbalsta intensitāte klastera darbības aktivitātēm - 90%
- ne vairāk kā 50% no fonda līdzfinansējuma, bet nepārsniedzot maksimālo *de minimis* atbalstu -140 000 lati

Klasteru atbalsta programma 2012-2015

Atbalstāmās darbības

- klastera pakalpojumu nodrošināšana sadarbības partneriem (*de minimis* atbalsts sadarbības partneriem):
 - kopīga jaunu tehnoloģiju, produktu un pakalpojumu plānošana un izstrāde
 - kopīgas mārketinga un komerciālās sadarbības sekmēšanas aktivitātes
 - kopēji pasākumi, kas vērsti uz resursu efektivitātes un produktivitātes paaugstināšanu nozares vai vērtības ķēdes ietvaros
- Atbalsta intensitāte klastera pakalpojumu nodrošināšanai sadarbības partneriem - 85%, un viens sadarbības partneris var saņemt pakalpojumus ne vairāk kā 10 000 latu apmērā
- Darbības īstenošanā un finansēšanā jāiesaistās vismaz 3 klastera sadarbības partneriem

Klasteru atbalsta programma 2012-2015

Attiecināmās izmaksas

- ❑ Atlīdzība klastera koordinātoram un speciālistiem (līdz 30 % no projekta kopējām attiecināmām izmaksām)
- ❑ Klastera koordinātorā, klastera speciālistā, klastera sadarbības partneru darbinieku un pasniedzēju komandējumu izmaksas
- ❑ Ārējo pakalpojumu izmaksas atbalstāmo aktivitāšu īstenošanai
- ❑ Projekta administratīvās izmaksas (3% no projekta kopējām attiecināmām izmaksām)
- ❑ Projekta attiecināmo izmaksu pievienotās vērtības nodoklis, ja projekta iesniedzējs to nevar atgūt

Klastera attīstības stratēģija

Atbalsts tiek piešķirts klastera darbības stratēģijas īstenošanai

- Stratēģija ir klastera dalībnieku vienošanās par galvenajiem klastera darbības mērķiem un nepieciešamajiem rīcības virzieniem klastera dalībnieku/nozares konkurētspējas paaugstināšanai un tajā jāraksturo:
 - klastera specializācija, konkurētspējas priekšrocības un izaugsmes iespējas
 - klastera kompetences un sadarbības saiknes
 - galvenie darbības virzieni un aktivitātes, kas vērsti uz mērķa un ietekmes rādītāju sasniegšanu
 - klasterī iesaistīto dalībnieku loma un savstarpējās sadarbības modelis
 - klastera organizācijas finansēšanas modelis un klastera darbības ilgtspēja

Latvijas Republikas

Ekonomikas ministrija

Ministry of Economics

Republic of Latvia

Klastera darbības stratēģija

Klastera specializācija

- Jāidentificē galvenie produkti un tirgus segmenti, kuros klasteris ir spēcīgs, ir noteikta kritiskā masa un ir sagaidāms izaugsmes potenciāls
- Pamatot ar datu analīzi – ražošanas un eksporta rādītāji, nodarbināto skaits, uzņēmumu skaits
- Daži piemēri:
 - Masīvkoka mēbeļu ražošana, nevis kokrūpniecība
 - Medicīnas tūrisma pakalpojumu attīstība, nevis tūrisma pakalpojumi
 - Funkcionālas pārtikas ražošanas attīstība, nevis pārtikas pārstrāde

Konkurētspējas priekšrocības

- Jāraksturo esošā konkurence tirgū, potenciālo konkurentu ietekme, piegādātāju un patērētāju ietekme, produktu/pakalpojumu aizvietošanas draudi
- Jāidentificē konkurētspējas priekšrocības – resursu pieejamība, cena, kvalitāte, pakalpojuma sniegšanas laiks, unikālas zināšanas/prasmes, inovācijas un zinātnisko pētījumu konkurētspēja

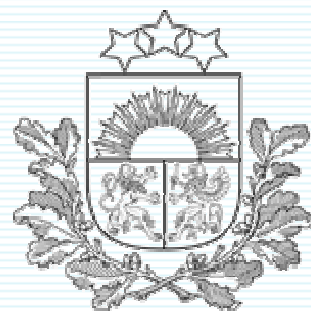

Plānotais laika grafiks

- **2011.gada decembris - tiks publicētas:**
 - projektu iesnieguma vērtēšanas kārtība un vērtēšanas veidlapas aizpildīšanas metodika
 - projektu iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodika, tai skaitā vadlīnijas stratēģijas sagatavošanai
 - Starpposma un noslēguma pārskata veidlapas un to aizpildīšanas kārtība
- **2011. g. decembris- projektu konkursa sludinājuma publicēšana**
- **29.02.2012. - projektu iesniegumu iesniegšanas beigu termiņš**
- **2012.g. marts/aprīlis - projektu iesniegumu vērtēšana**
- **2012.g. marts - pieteicēju projekta prezentācijas komisijai**
- **2012.g. aprīlis/maijs - nosacījumu izpilde**
- **2012.g. jūnijs/jūlijs – līguma slēgšana**

- **01.01.2012.– 01.06.2015. => projektu īstenošana**
- **divus mēnešus pirms nākamā kalendāra gada sākuma jāiesniedz nākamā gada darbības plāns**

Latvijas Republikas

Ekonomikas ministrija

Ministry of Economics

Republic of Latvia

Paldies par uzmanību!

Brīvības iela 55, Rīga, LV 1519

Tālrunis: 67013101

Fakss: 67280882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājas lapa: www.em.gov.lv